

Τράπεζα Θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17990

Θέμα 61^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 49-68**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. Οἷμοι φρόνησον, ᾧ κασιγνήτη, πατήρ
ὡς νῶν ἀπεχθῆς δυσκλεῆς τ' ἀπώλετο, 50
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῶ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφῶ δύο μίαν καθ' ἡμέραν 55
αὐτοκτονοῦντε τῷ τάλαιπάρῳ μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.
Νῦν δ' αὖ μόνῃ δὴ νῶν λελειμμένα σκόπει
ὄσω κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βία 60
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν.
Ἄλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχομένα·
ἔπειτα δ' οὔνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κάτι τῶνδ' ἀλγίονα. 65
Ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Νῦν δ'αὖθ' ἴσθι μόνον ... τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι.*

(Μονάδες 30)

Και τώρα πάλι σκέψου πόσο ατιμωτικά θα χαθούμε εμείς οι δύο που έχουμε μείνει ολομόναχες, εάν παραβιάζοντας το νόμο παραβούμε την απόφαση ή την εξουσία του βασιλιά. Αλλά πρέπει να σκεφτείς το εξής, ότι δηλαδή γεννηθήκαμε γυναίκες, και από την άλλη δεν μπορούμε να τα βάζουμε με άνδρες· έπειτα (πρέπει να σκεφτείς) ότι κυβερνιόμαστε από ισχυρότερους, ώστε να υπακούμε και σ' αυτά και σε ακόμη πικρότερα από αυτά. Εγώ λοιπόν, παρακαλώντας αυτούς που είναι στον Κάτω Κόσμο να με συγχωρήσουν, επειδή κάνω αυτά χωρίς τη θέλησή μου, θα υπακούσω στους άρχοντες·

2. Πού βρίσκονται τα πρώτα στοιχεία του μύθου των Λαβδακιδών και σε ποια έργα πήρε αρχικά την οριστική του μορφή;

(Μονάδες 10)

Η γενιά των Λαβδακιδών, που βασίλεψε στη Θήβα, έδωσε και στους τρεις μεγάλους τραγικούς πλούσιο υλικό για τη σύνθεση των τραγωδιών τους. Τα πρώτα στοιχεία του μύθου βρίσκονται στην *Ιλιάδα* και στη *Νέκυια* της *Οδύσσειας*, ενώ στα έπη *Θηβαΐς* και *Οιδιπόδεια* πήρε την οριστική του μορφή.

3. *ἀπώλετο, λειψιμμένα, σκόπει, ἔφυμεν, αίτοῦσα*: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 10)

ἀπώλετο → απώλεια, εξολοθρευτής

λειψιμμένα → ελλιπής, κατάλοιπο

σκόπει → ενδοσκόπηση, σκόπελος

ἔφυμεν → φυτό, ευφυής

αίτοῦσα → απαιτητικός, επαίτης

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος